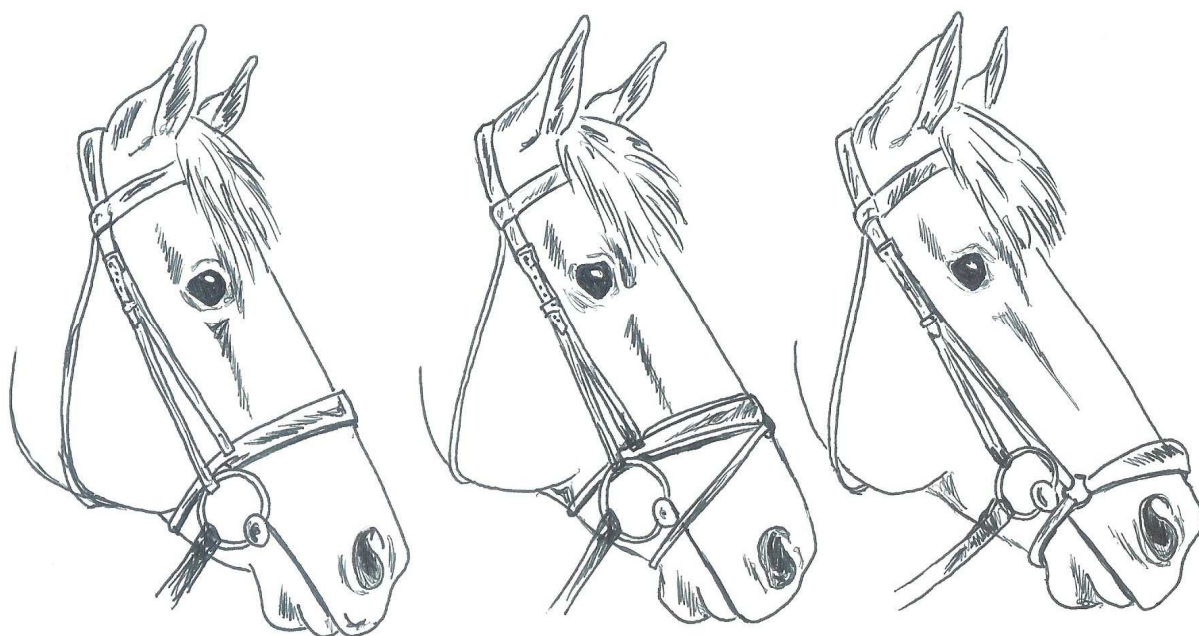

UPPSALA PONNYKLUBB

TEORI

För Ryttarmärke 3

HÄSTENS FÄRGER

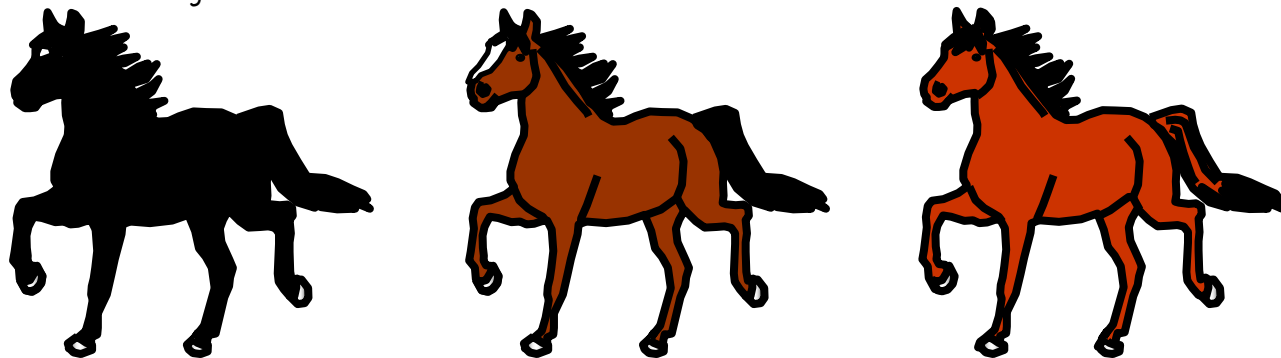
HELA FÄRGER:

Täckhåren har en färg. Till dessa hör:

Svart: Täckhår och skyddshår är helt svarta. (Rapp)

Brun: Täckhåren är bruna. Skyddshåren är svarta.

Fux: Täckhår i röda nyanser. Skyddshår i samma färg som täckhåren eller ljusare.

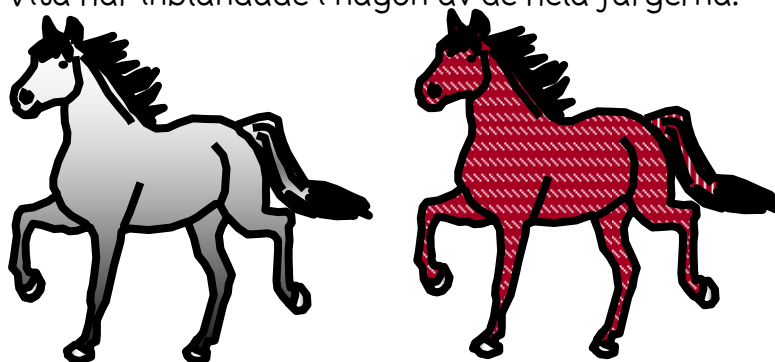
BLANDADE FÄRGER:

Täckhåren har en grundfärg blandade med vita hår. Till dessa hör:

Skimmel: Vit färg överväger. En konstant skimmel har samma färg livet ut.

En avblekbar skimmel blir ljusare för varje håravfällning.

Stickelhårig: Vita hår inblandade i någon av de hela färgerna.

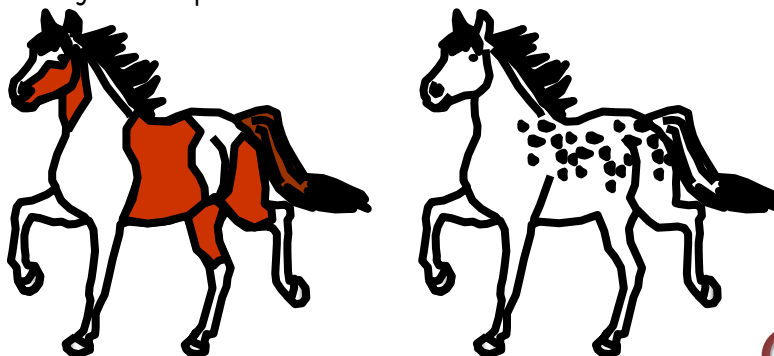

BROKIGA FÄRGER:

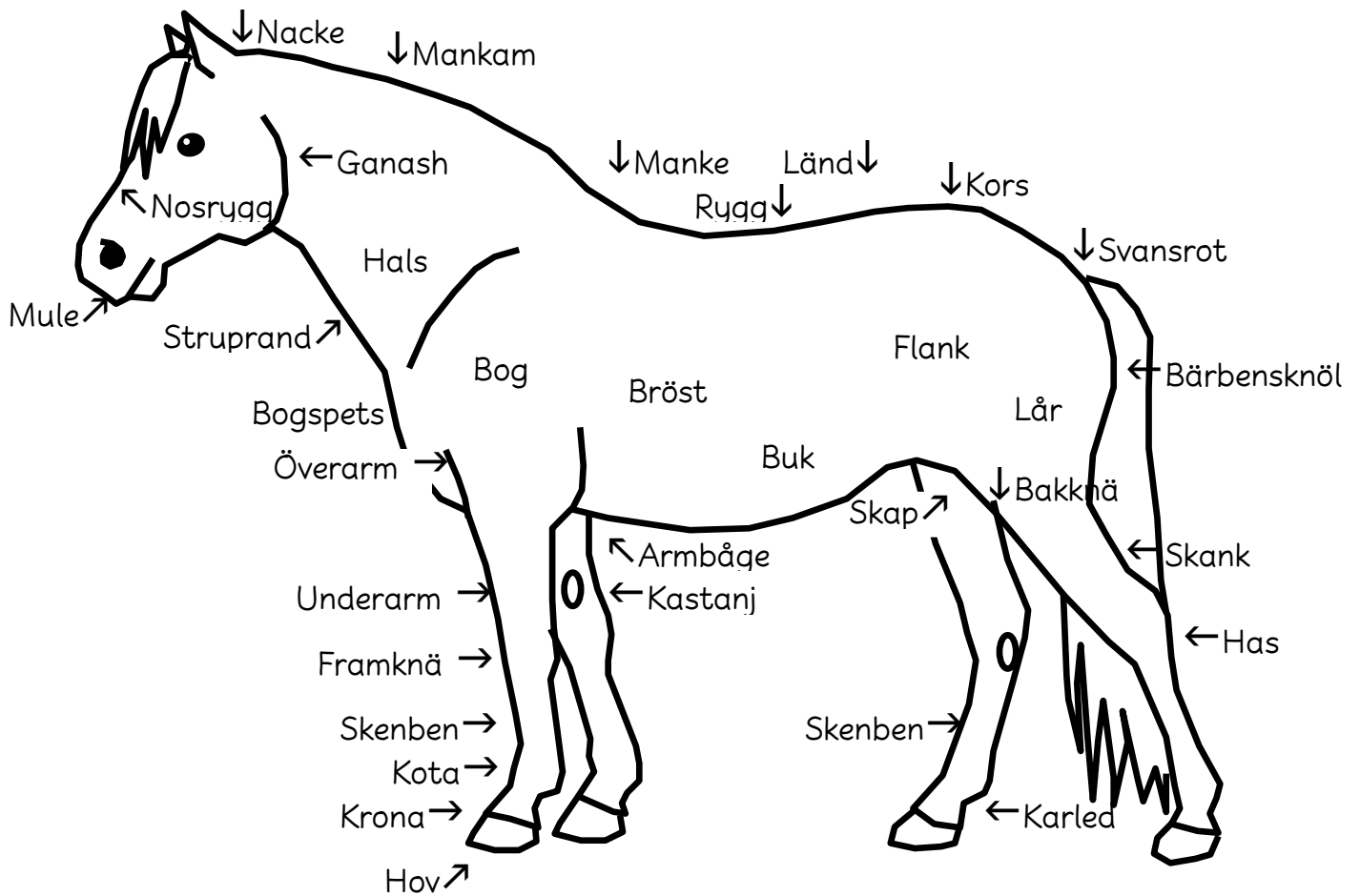
Täckhåren har flera färger i stora tydligt avgränsade fält. Till dessa hör:

Skäck: Stora oregelbundna fält. Skarpt avgränsade från den egentliga grundfärgen.

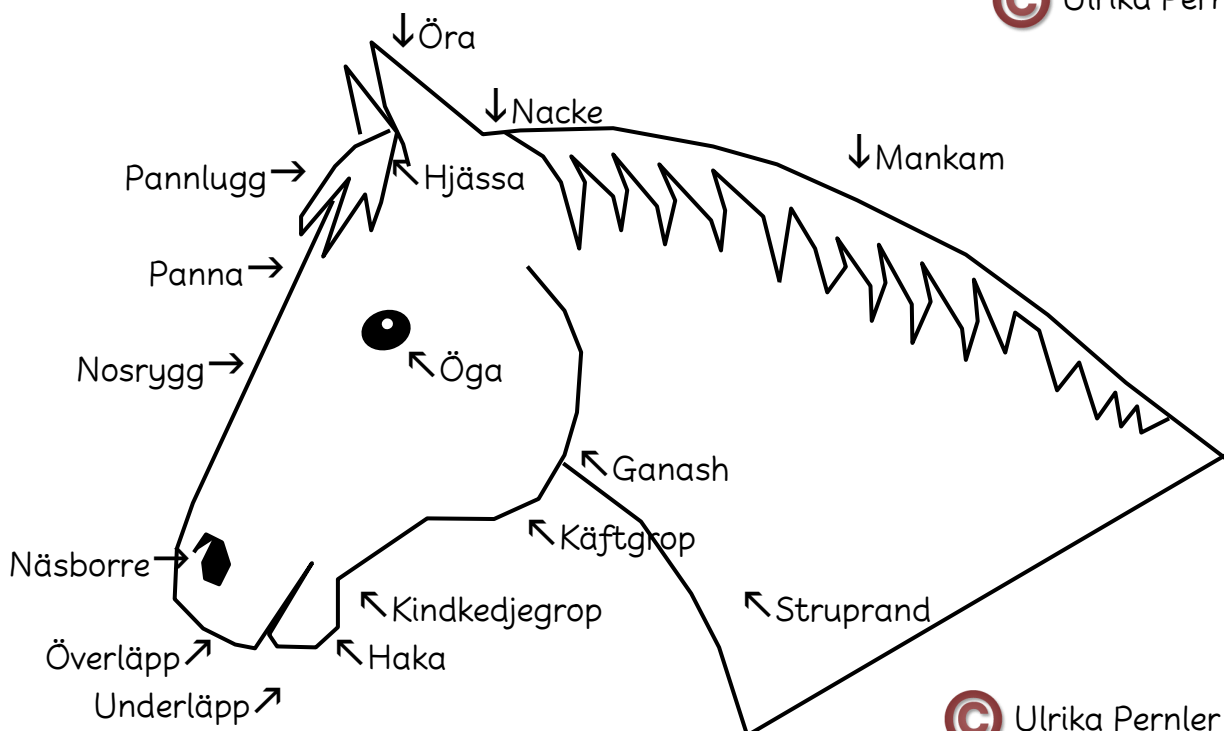
Tigerad: Runda fläckar på vit botten.

HÄSTENS DELAR

© Ulrika Pernler

© Ulrika Pernler

HUVUDETS TECKEN

© Ulrika Pernler

Vita hår
i pannan

Stjärn, Snopp
(vit underläpp)

Skjuten
stjärn

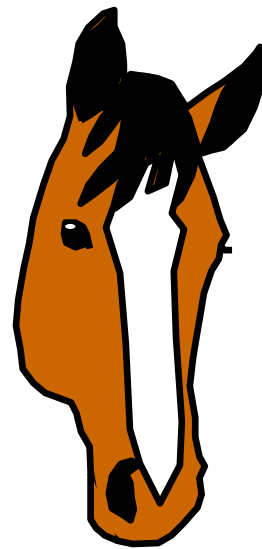
Stjärnämne

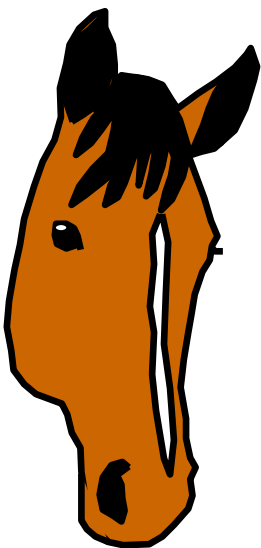
Ringstjärn

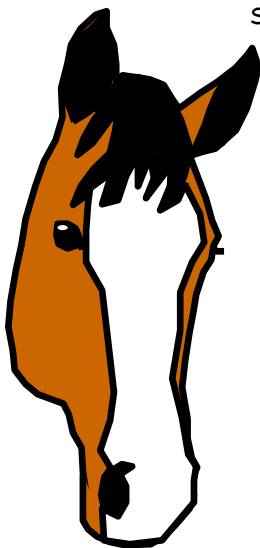
Oregelbunden
stjärn

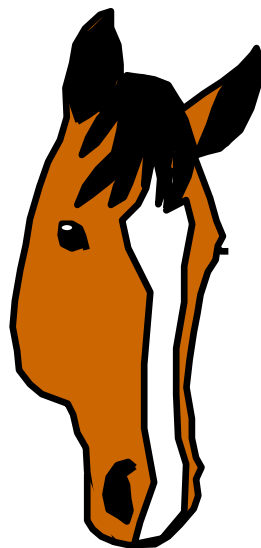
Bläs

Strimbläs

Lykta

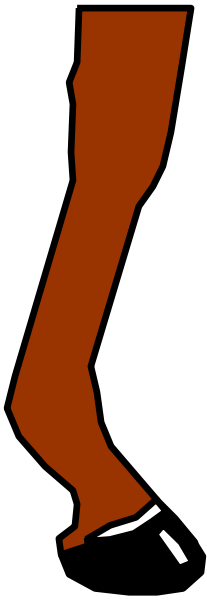

Genomgående
bläs

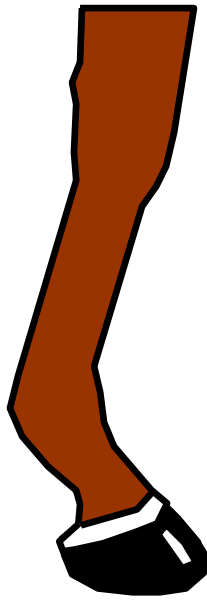

Bruten bläs

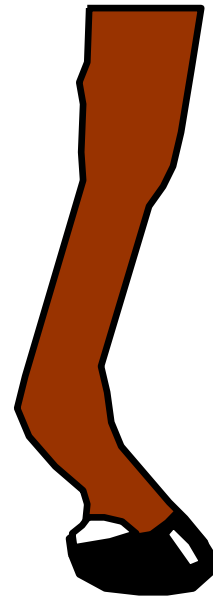
BENENS TECKEN

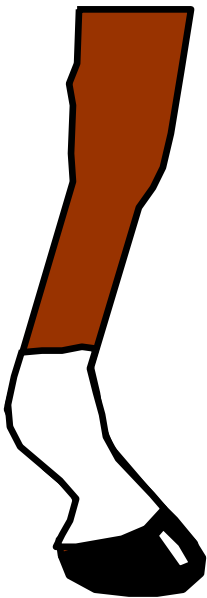
Vit kronrand

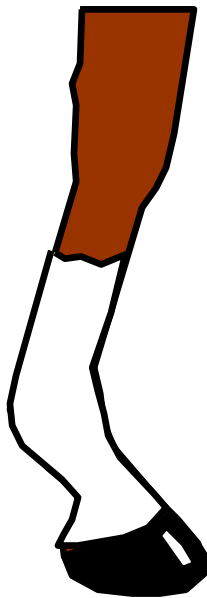
Vit krona

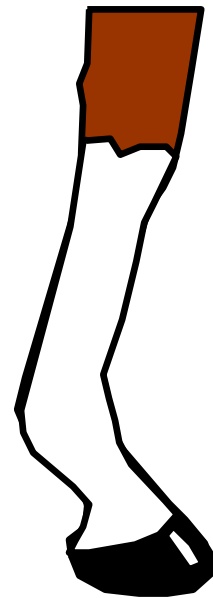
Vit ball

Vit kota

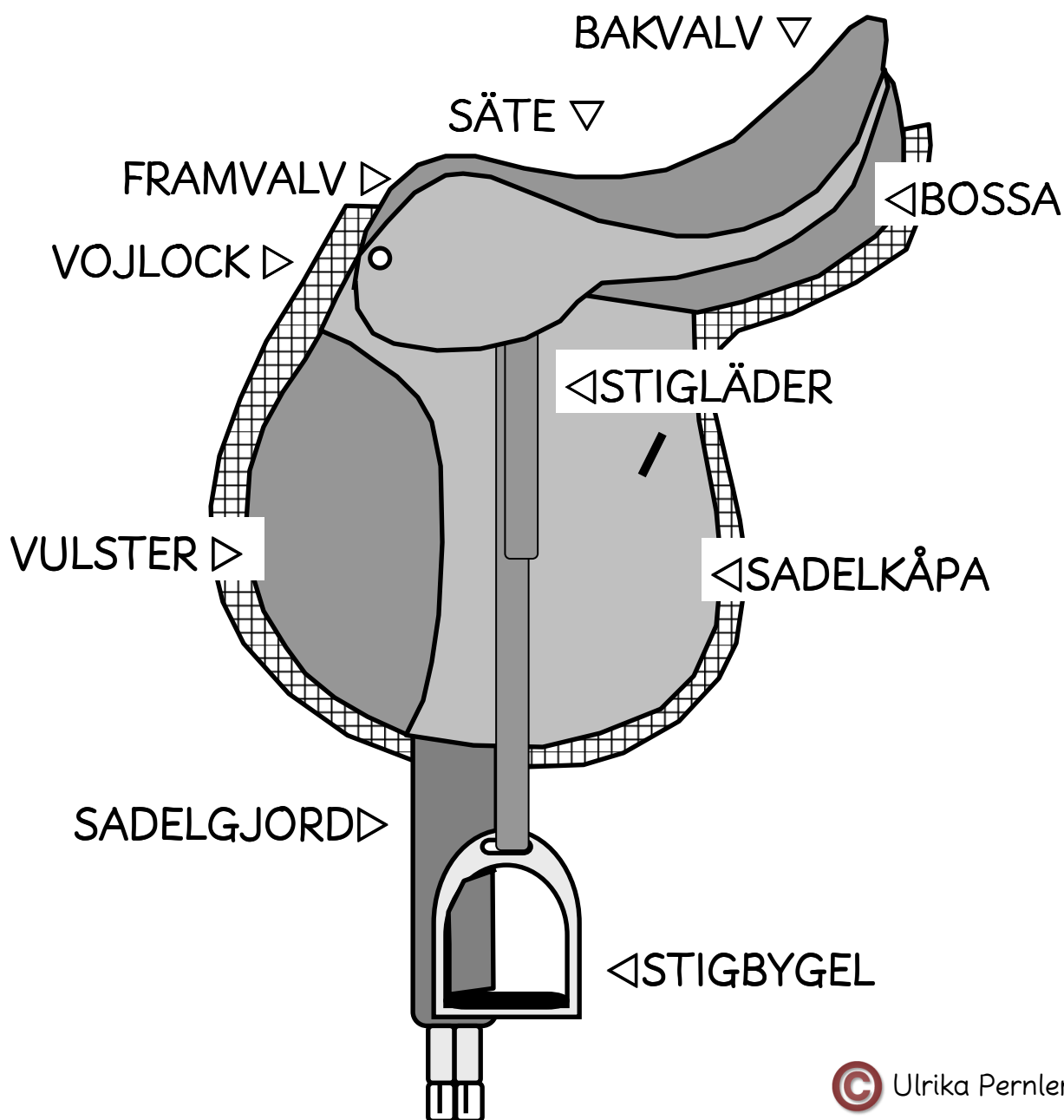

Vit halvstrumpa

Vit helstrumpa

SADELNS DELAR

© Ulrika Pernler

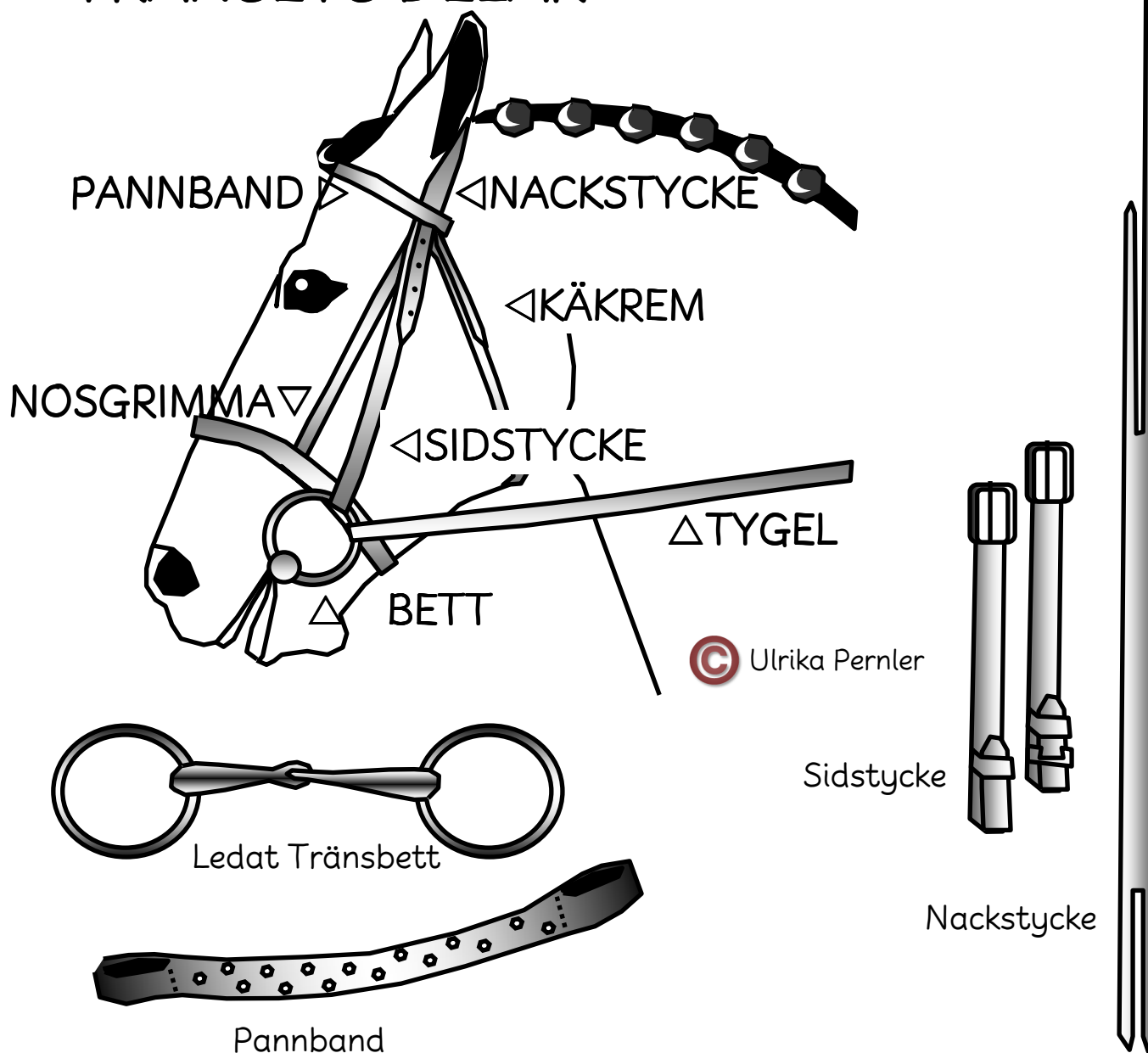
Sadeln kan vara antingen av läder eller syntetiskt material. Det finns olika sadlar för olika ändamål. De vanligaste sadlarna är allroundsadel, dressyrsadel och hoppssadel. Sen finns det sadlar för annan ridning också som western, islandshäst, kapplöpning med mera. Det viktigaste med sadeln är att den ska hjälpa ryttaren att sitta rätt. Den ska vara bekväm och ge stöd åt skänkeln.

Under sadeln ska det ligga en **vojlock** eller ett **schabrak**. Vojlocken är skuren efter sadeln medans schabraket är fyrkantigt och ser ut lite som en filt.

Vojlocken skyddar sadeln mot hästhår, stöv och svett. Den fördelas också trycket från sadeln över en större del av hästens rygg.

Sadelgjorden håller sadeln på plats, och spänns åt runt hästens buk. Stigbyglarna är ryttarens fotstöd. Dom ska sitta på fotbladet där foten är som bredast. Kom ihåg att trampa ner hälen!

TRÄNSETS DELAR

© Ulrika Pernler

Sidstycke

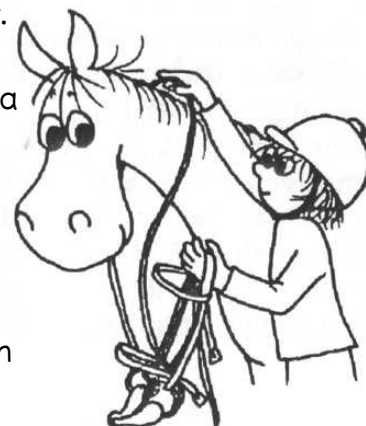
Nackstycke

Tränset eller som det också heter; huvudlaget består av många olika delar. Det går att spänna isär så att man kan avpassa storleken efter hästens huvud.

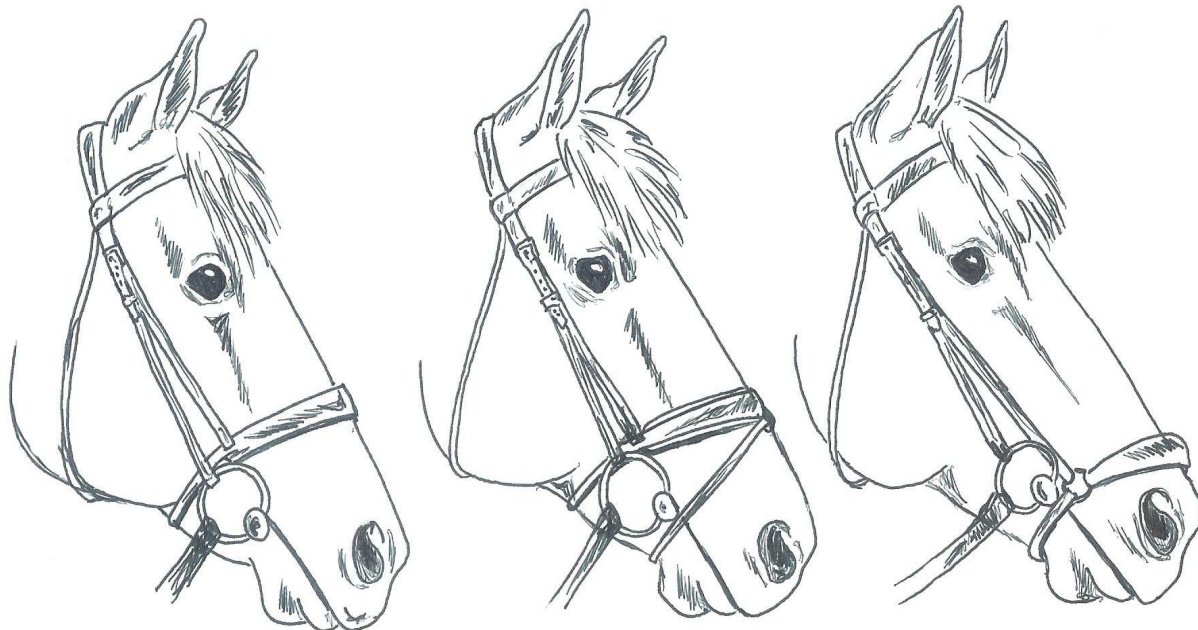
I munnen sitter **bettet**. Det finns olika sorters brett beroende på hur hästen ser ut i sin mun och hur den fungerar när man rider. Det vanligaste brettet är ledat tränsett som på bilden ovan.

Nosgrimman sitter runt hästens nos och finns också i flera olika modeller. Den engelska nosgrimman spänns innanför sidostyckena. Och ser ut som på bilden ovan. Det finns också remontgrimman som spänns nedanför brettet och aachengrimman som ser ut som den engelska men som även har en tunn nosrem som spänns nedanför brettet. Du ska få in två fingrar mellan hästens käke och nosgrimman. Då vet du att den sitter lagom hårt.

Käkremmen ska spännas så du får in en knuten näve mellan ganaschen och remmen.

OLIKA NOSGRIMMOR

ENGELSK NOSGRIMMA

Spänns innanför tränsets sidostycken. Det ska gå att få in två fingrar mellan hästens nosrygg och nosgrimman.

AACHENGRIMMA

Den övre remmen spänns innanför tränsets sidostycken. Den nedre remmen spänns nedanför bettet. Det ska gå att få in två fingrar mellan hästens nosrygg och nosgrimmans båda remmar. Denna nosgrimma är en kombination av de två övriga på denna sida.

REMONTGRIMMA

Spänns nedanför bettet. Det ska gå att få in två fingrar mellan hästens nosrygg och nosgrimman.

© Ulrika Pernler

REGLER PÅ RIDBANAN:

När du ska gå in i manegen: Knacka på dörren, vänta på svar (så att spåret är fritt)

Sitt upp i mitten av en volt där är du minst i vägen.

Håll ett ordentligt avstånd till hästen framför.

Håll till höger när du möter en annan ryttare.

Ryttare som rider på fyrkantspåret har företräde framför ryttare som rider en väg, t ex stora volten.

Halt kan man göra i mitten av en volt, då är man minst i vägen för andra ryttare.

De snabbaste gångarterna rids på fyrkantspåret, skritt rids innanför.

Varsko i god tid om du tänker göra en ökning på t ex diagonalen, eller om du vill vända snett igenom.

Stör inte andras hästar genom att ideligen smacka, prata för högt osv

Tala om för de andra när du tänker gå ut.

VISITATION

Att visitera hästen betyder att man ser över hästen och närmiljön för att lära känna hästen och upptäcka om något är fel, till exempel att hästen skulle vara sjuk.

Visitera alltid i samma ordning. Vid varje besök ska du stryka med din hand över rygg och ben. Alla skötare ska kunna svara på följande frågor: "Fanns det där igår?" och "Brukar det alltid kännas så här?". Den som dagligen sköter om hästen har bäst förutsättningar att känna till den bäst.

Belastning: Hästen ska belasta benen lika mycket. Det är normalt att hästen då och då vilar ett bakben. Vilar hästen ett framben är något fel.

Flanker: Är flankerna uppdragna kan det bero på att hästen inte druckit tillräckligt. Kolla vattenkoppen. Det kan också vara ett tecken på smärta från magen eller andningssvårigheter.

Krubbskick: Kontrollera att hästen ätit upp sitt foder.

Muskler: Musklerna ska inte ömma för ett lätt tryck. Man känner igenom hästens muskler med handen. Hästen ska inte reagera genom att sjunka unden eller spänna emot. Alla hästar reagerar om man trycker för hårt, särskilt i ryggmuskulaturen, där kan hästar reagera väldigt olika.

Ben: Känn efter att det inte finns svullnad, värme, smärta eller sår. Hovarna måste också kratsas och kontrolleras varje dag.

Näsa och slemhinnor: Ett par droppar genomskinligt näsflöde räknas som normalt. Är flödet rikligare, tjockt och färgat gult tyder det på att hästen har en infektion.

Uppträdande: Se till att du känner till hästens normala uppträdande. Brukar den lägga öronen bakåt när man går förbi eller sparka i väggen när den får foder? Eller verkar den ovanligt trött? Har den börjat ligga oftare?. Förändringar i beteendet kan bero på många olika saker. Till exempel att hästen växer, har ont någonstans, inte trivs med sin boxgranne.

Alla hästar mår bra av att få daglig motion. Tänk på att alltid **sköta om din häst även efter ridpasset**. Så att du inte missar något innan du går hem.

Hästen ska alltid ha en ordentlig bädd av strö i sin box eller spilta. Bädden ska skötas om och hållas efter dagligen.

FODER

Hästens matsmältningssystem är uppbyggd för att hantera stora mängder växtråd. Därför är hö eller hösilage den absolut viktigaste komponenten i hästens foderstat.

En häst har liten magsäck och bör utfodras minst tre gånger per dag.

Hästens kostcirkel indelas i grovfoder, kraftfoder, saftfoder samt mineraler och vitaminer. Allt foder som hästen får ska vara av bästa kvalitet.

Grovfoder/ stråfoder Hit räknas *hö, hösilage och halm*. Ett bra hö eller hösilage täcker till stor del hästens näringsbehov. En analys talar om vad fodret innehåller i näringsväg samt om det har en hygieniskt bra kvalitet, det vill säga inte innehåller mögel.

Hö består av torkat gräs. Hösilage är gräs som konserverats och plastats in. Det är dammfritt och smakligt.

Halm har lågt näringsvärde och används mest som strö men ska inte underskattas som bukfylla. Den stora mängden växtråd är bra för hästens fodersmältning.

Särskilt hästar som står på spån, papper eller torv kan behöva extra halm att äta för att förhindra tarmrubbningar.

Kraftfoder Den arbetande hästen behöver också äta mer koncentrerat foder- kraftfoder. *Havre* kan ges hel eller krossad. Hel havre håller näringsvärdet längre.

Hästar som har svårt att sätta hull kan även utfodras med *kornkross*.

Vetekli kan ges fuktat i små doser som komplement till havren. Det har en gynnsam effekt på fodersmältningen.

Sojamjöl och *linfrö* är proteinrika oljekraftfoder och gas till hästar med stort proteinbehov.

Det finns också en mängd *färdigblandade foder* med olika inriktning.

Saftfoder Hit räknas fodermedel med hög vattenhalt. *Betför, melass och morötter* bland annat.

Mineraler och vitaminer Foderstaten avgör om hästen behöver några extra mineraler och vitaminer. *Salt (saltsten), kalk och fosfor* är de mineraler som är viktigast för hästen. Mineralfoder finns både som pulver och i flytande form.

Bland vitaminerna är det *A-, B-, D- och E-vitamin* som är viktiga för hästar.

Vatten Är livsviktigt för hästen. Vattnet ska hålla samma kvalitet som människans. Hästen ska alltid ha tillgång till friskt vatten!

Hästens beteende och hur vi ska bete oss mot hästar

Hästen kan inte lära sig att tänka som en människa men människan kan lära sig att tänka som en häst. Då kan man också förutse och förebygga hästens reaktioner.

Hästar är flyktdjur. Det betyder att de flyr om de uppfattar faror. Det är bara när hästen inte kan fly som den går i försvar.

Alla hästarna i stallet fungerar som en flock. Det finns en ledare och några hästar som står högt i rang. Det är hästarna själva som bestämmer vilken rang de ska ha. Ibland slåss de om det. Till slut är det en som häst bestämmer och de andra litar på den hästen. Det gör hästflocken trygg.

Hästarna äter och dricker i rangordning om de får mat i hagen. De väntar snällt på sin tur för annars kan de få en spark eller ett bett.

Det är viktigt att hästarna i stallet står så att de trivs med varandra. Om man ställer två hästar som är ranghöga bredvid varandra blir det nästan alltid kiv. Särskilt när de får mat.

Hästen reagerar och tänker inte på samma sätt som du gör. Den är ju en häst och hästar behöver andra saker än en människa.

Hästar är vanedjur det betyder att de känner sig trygga när allt är som vanligt. Hästens olika sinnen är inte heller lika våra. Hästen hör väldigt bra och har ett bättre utvecklat luktsinne. Smaksinnet är bra när det gäller sådant som är viktigt för hästar.

Hästens känsel är mycket fin på vissa delar av kroppen där huden är tunn. Till exempel på nosen och öronen. Tänk på hur en häst kan leta reda på varenda havrekorn som den har spillt ut i halmen. På de stora kroppsytorna på hästens sidor finns det inte lika många känselceller och de sitter inte lika tätt.

Hästens syn är inte som vår. Hästen har sina ögon på var sida om huvudet och det ena ögat ser inte samma sak som det andra. Om hästen riktar blicken framåt måste den höja eller sänka huvudet för att få en klar bild av det som är framför den. Det gör att hästen lätt upptäcker något som rör sig och kanske skrämmer den vid sidan eller snett bakom. Då kan hästen skygga eller hoppa bort från det otäcka.

Kort om ridning:

Det är viktigt att häst och ryttare är i god balans med varandra. Det blir lättare för hästen att uppfatta ryttarens hjälper och ridpasset blir bekvämare för både häst och ryttare.

Ett bra sätt att hitta balans är att rida mycket dressyr. I Dressyrridningen tränar ryttaren upp sin ryttarkänsla. Dessutom blir hästen både lydig, stark och smidig av dressyrbetet.

Ett annat sätt att träna upp hästens smidighet och balans kan vara att rida cavalettiserier och bomövningar. Där får ryttaren träna sin balans i den lätta sitsen samtidigt som hästen blir uppmärksam och smidig. Dessa övningar förbereder också hästen för att hoppa.

ATT TÄVLA

Reglerna för att delta vid tävling är många. Här kan du läsa lite kort om en del av reglerna. Om man vill lära sig mer kan man gå in på Svenska Ridsportförbundets Hemsida www.ridsport.se

Grenarna som ingår i Svenska Ridsportförbundet är: Dressyr, Hoppning, Fälttävlan, Körning, Distans, Voltige och Gymkhana. Alla dessa grenar har sina egna Tävlingsreglementen (TR). Där kan man läsa de fullständiga reglerna för varje gren.

Tävlingarna delas in i olika ”svårighetsgrader”. Klubbtävling är den enklaste formen av tävling. Sedan kommer Inbjudningtävling, Lokal Tävling, Regional Tävling, Nationell tävling och Elittävling.

Från och med Lokal Tävling ska ryttaren ha något som heter Lokal Licens. Licensen löser man hos SvRF . Man måste också vara medlem i någon av SvRF:s anslutna klubbar. Innan man får lösa licens måste man ha genomgått kursen ”Grönt kort för tävlingsryttare”. Dessa kurser brukar anordnas av klubbarna. Från och med Regional tävling måste man ha Regional licens.

Som ponny räknas alla hästar som vid mätning enligt ridsportförbundets stadgar visat sig vara högst 148 cm i mankhöjd.

Ponnyer delas in i följande kategorier:

Kategori A -107 cm

Kategori B 107,1-130 cm

Kategori C 130,1- 140 cm

Kategori D 140,1- 148 cm

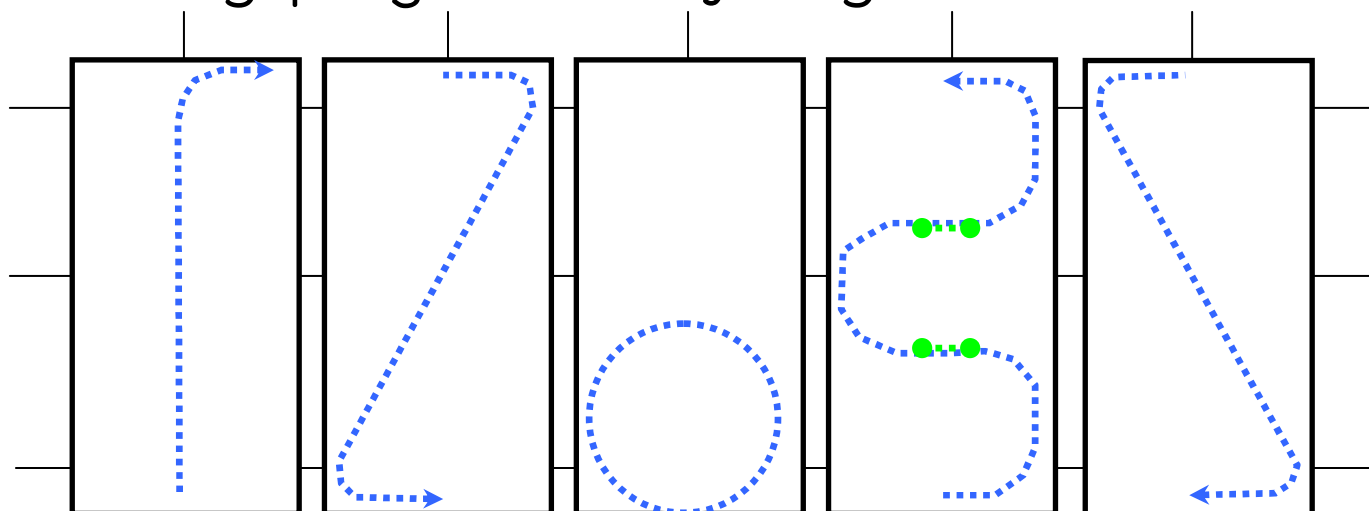
148,1 cm och uppåt – Stor Häst

Vill du lära dig mer om tävlingsmomentet så börja med att gå Grönt Kort kursen på din hemmaklubb.

Ladda ner och läs Tävlingsreglementet på SvRF:s hemsida.

Att börja tävla på klubbtävling är ett bra sätt att lära sig hur en tävling går till. Där kan man också passa på att vara funktionär för att förstå ännu bättre hur en tävling går till.

Dressyrprogram LC:1 för ryttarmärke 3

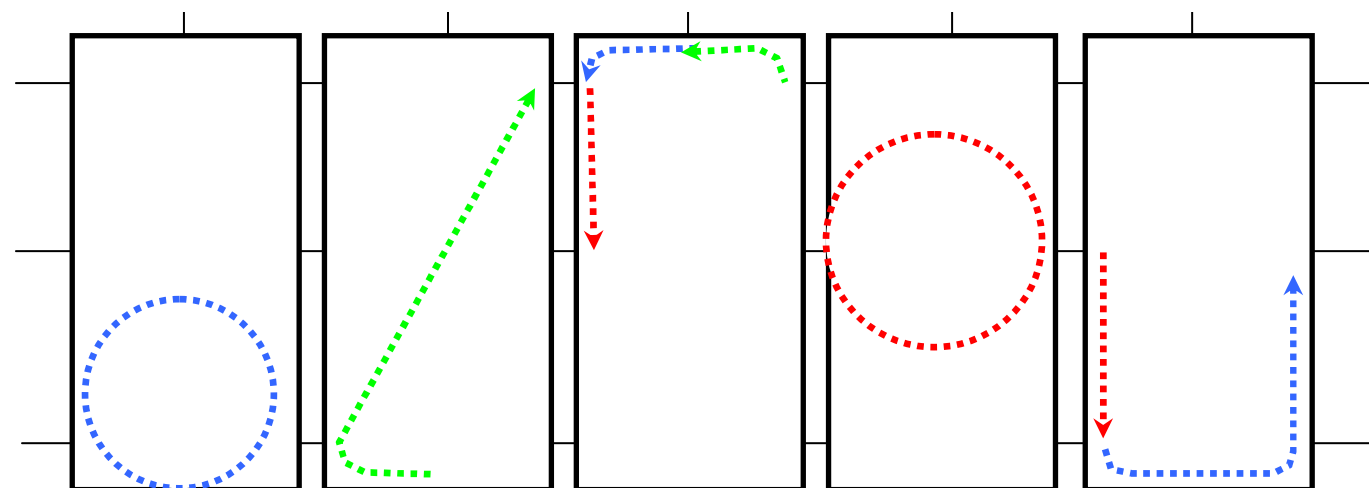
Inridning i trav vid A. höger varv vid C

Arbetstrav. Vänd snett igenom i arbetstrav

Volt med cirka 15 m diameter

Tre serpentinbågar i arbetstrav med avsiktning till skritt ca 6 steg vid medellinjen

Vänd snett igenom med förlängt travsteg. Lättridning tillåten.

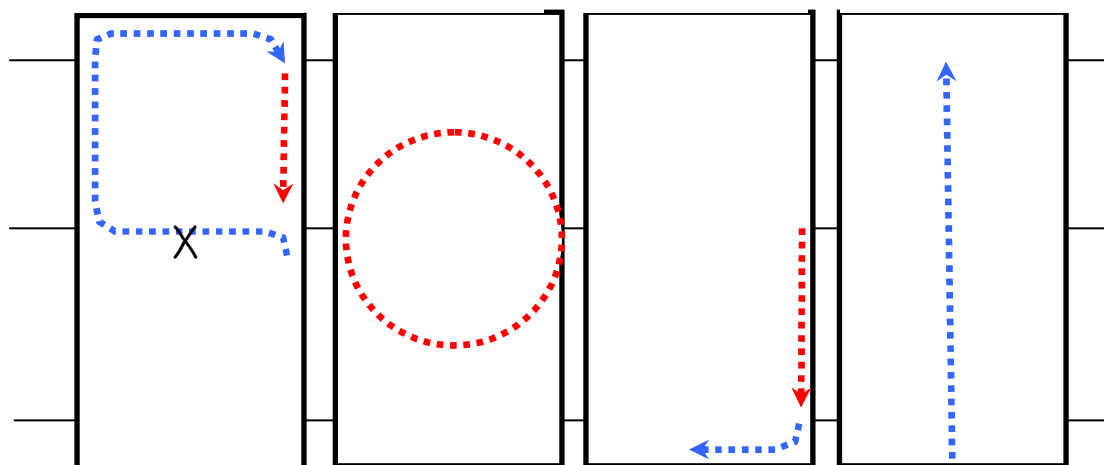
Volt med cirka 15 meter i diameter.

Vänd snett igenom i fri skritt.

Ta tyglarna, m.s. Arbetstrav. V galopp ,mellan första och andra bokstaven

Ett varv i vänster arbetsgalopp på stora mittvolten.

Bryt av till arbetstrav

Vänd över i arbtrav. Halt vid X ca 6 sek. h.gal mellan första o andra bokstaven

Ett varv i höger arbetsgalopp på stora mittvolten

Bryt av till arbetstrav

Vänd rätt upp i arbetstrav. Halt och hälsning. Utridning i fri skritt

